afgiftekantoor sint-genesius-rode
P 008347

buurten

GEMEENSCHAPSKRANT

SINT-GENESIUS-RODE • JAARGANG 27 • NR 2 • MAART 2024
UITGAVE VAN GC DE BOESDAALHOEVE EN VZW 'DE RAND'

bpost
PB- PP
BELGIE(N) - BELGIQUE

Heidi Vanderrusten van Gezinszorg

Ronde van Rode Op wandel met Jan De Sutter

Theater van A tot Z: samen zingen

FR • DE • EN
traductions
Übersetzungen
translations

© Tine De Wilde

Nieuwe korpschef voor politiezone Rode

Het heeft even geduurd, maar de politiezone Rode (Sint-Genesius-Rode-Drogenbos-Linkebeek) heeft een nieuwe korpschef. Met Tom Smets staat voortaan iemand met 33 jaar politie-ervaring aan het hoofd van de zone. Smets is 52 jaar en woont in Overijse. De hoofdcommissaris begon zijn carrière bij de rijkswacht. Na de politiehervorming ging hij aan de slag bij de federale gerechtelijke politie in Leuven. In 2007 stapte hij over naar de speciale eenheden. Sinds 2012 was hij directeur van de afdeling 'Luchtsteun' en in 2020 werd hij baas van de luchtvaartpolitie op de nationale luchthaven in Zaventem. Smets heeft een indrukwekkende staat van dienst, maar komt in de zone Rode niet op zijn lauweren rusten.

'Er wachten hem tal van uitdagingen zoals het aantrekken van nieuwe enthousiaste personeelsleden', laat de zone Rode weten in een nieuwsbericht. 'Het verder digitaliseren en vereenvoudigen van processen, het stellen van nieuwe politionele prioriteiten en accenten en tot slot het uitbouwen van een nieuwe organisatiestructuur om beter tegemoet te komen aan de uitdagingen van morgen.' Een van de prioriteiten zal ongetwijfeld het aanvullen van het personeelsbestand zijn. In december haalde schepen Sophie Wilmès (IC-GB) bij de voorstelling van het budget nog aan dat de bijdrage aan de zone Rode voor de gemeente gedaald is omdat er een personeelstekort is. 'De nieuwe korpschef wil voortbouwen op de goede zaken om onder andere te kunnen uitgroeien tot een aantrekkelijke werkgever in de regio', is te horen bij de zone Rode. Voor hij een koers uitzet, krijgt Smets de kans om het korps te leren kennen. 'Zijn plannen zal hij de komende maanden voorleggen aan de politieraad in de vorm van een opdrachtbrief. De eerste weken en maanden zal de nieuwe korpschef voornamelijk observeren en vragen stellen om de interne werking van het politiekorps te doorgronden.' Tom Smets volgt Frank Van der Perre op, die na 9 jaar aan het hoofd van het korps met pensioen gaat. (BK)

Vergroening kerkhof kan starten

Met enige vertraging kan de vergroening van het kerkhof starten. Normaal moesten de werken in januari beginnen. Vijf jaar geleden kende de Vlaamse Regering Sint-Genesius-Rode een subsidie van 267.668 euro toe. Het project past in het grotere plan Horizon+. Het college heeft de werken nu gegund. Eerst worden de grondwerken uitgevoerd. Zo zullen vijvers en wadi's worden aangelegd, zodat regenwater geleidelijk aan in de grond dringt. Later wordt alles ingezaaid en pas op het einde komt er nieuw meubilair. Er is in dit project veel aandacht voor de vroedmeesterpad. Dat dier kan dankzij de aanleg van de waterpartijen een nieuwe biotoop vinden. De pad is een zeldzame soort die het in Sint-Genesius-Rode goed doet. (BK)

Telex

Goedkopere appartementen voor jonge Rodenaren

De gemeente is nu ook officieel eigenaar van een appartementsgebouw in de Termeulenstraat. De acht appartementen zullen worden verhuurd. De gemeente wil jonge Rodenaren de kans geven om een eerste appartement te huren. Meestal moeten zij uitwijken omdat de woningprijzen in de gemeente, net als elders in de Vlaamse Rand, ontzettend hoog zijn. Om ervoor te zorgen dat de juiste doelgroep wordt bereikt, zal er een lijst van voorwaarden aan de verhuur worden gekoppeld. De gemeente denkt onder andere aan een band met de gemeente, een salarisplafond en het beperken van de huurtermijn in de tijd. Wie kandidaat is, houdt het best de website van de gemeente in de gaten, want daar zal een formulier worden gepubliceerd voor kandidaat-huurders. De gemeente wil de huidige huurders niet op straat zetten. Zij kunnen er nog blijven wonen. Sint-Genesius-Rode betaalt 1,8 miljoen euro voor de appartementen. Dankzij het voorkooprecht kon de gemeente het gebouw aankopen. De ligging vlak bij het centrum, het station en andere voorzieningen trok het schepencollege over de streep. (BK)

- *De gemiddelde huurprijs van een appartement in Rode is licht gedaald: van 1.169 euro in 2022 naar 1.050 euro per maand vorig jaar. Het Vlaamse gemiddelde ligt op 808 euro per maand. De gemiddelde huurprijs van een huis stijgt van 1.272 euro in 2022 naar 1.372 euro in 2023. De gemiddelde huishuur in Vlaanderen bedraagt 975 euro.*
- *De dienst burgerzaken is voortaan op dinsdag gesloten. Verschillende personeelsleden zijn langdurig afwezig. Om de dienstverlening te garanderen, kiest de gemeente ervoor om de loketten een dag te sluiten. Enkel wie via spoedprocedure documenten aanvraagt, wordt geholpen. Burgerzaken is op dinsdag wel telefonisch bereikbaar van 8 tot 12 uur.*
- *In de Kwadeplasstraat wordt dit voorjaar een inclusieve speeltuin aangelegd. In de speeltuin zullen gewone speeltuigen te vinden zijn, maar ook inclusieve die rolstoeltoegankelijk zijn.*
- *Vzw Panta Rhei organiseert opnieuw zomerkampen voor kleuters en lagereschoolkinderen. De gemeente draagt 9,50 euro per dag bij voor ouders uit Rode die hun kind inschrijven voor één van die kampen. Info: www.pantarheivzw.be en www.ratjetoe.be.*
- *Op dertien locaties in de gemeente vind je openbare laadpalen waar je een elektrisch voertuig kan opladen. Op www.sint-genesius-rode.be/nl/laadpalen vind je het overzicht.*
- *Woonzorgcentrum De Groene Linde werkt achter de schermen met het BelRAI-systeem. Dat is een handig hulpmiddel voor zorgverleners om te weten hoe het met iemand gaat. Aan de hand van het systeem kunnen ze de zorg beter inplannen. Op de Dag van de Zorg op 17 maart kan iedereen terecht op de Site Zorg in de Zoniënwoudlaan 68 om kennis te maken met de dienstverlening.*
- *Op vrijdag 15 maart staat de urban run op de agenda. Dit keer vertrekt die om 20 uur aan de school in de Vredelaan. Je kan kiezen uit een ronde van 6,5 km of 2 rondes. Iedereen mag meedoen. Geoefende en iets minder geoefende lopers, maar ook wandelaars van alle leeftijden en jongeren zijn welkom. Meer info via 02 380 07 75 of urbanrun@sint-genesius-rode.be.*
- *De termijn van het openbaar onderzoek voor het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan Horizon+ loopt ten einde. Nog tot 7 maart kan iedereen bezwaren, opmerkingen of suggesties indienen. Horizon+ is een ambitieus strategisch project dat in 2017 van start ging om de verbinding van de gemeenten met het Zoniënwoud en de omliggende valleien te versterken. In Sint-Genesius-Rode omvat het project onder andere de vernieuwde toegangspoort Middenhut en het vergroenen van de wijk aan de rand van het bos.*
- *De gemeente is op zoek naar vrijwilligers die minder mobiele inwoners naar de dokter, het ziekenhuis, familie of andere bestemmingen willen brengen. Je rijdt de mensen rond met je eigen auto en krijgt een vergoeding per gereden kilometer. Je bent ook verzekerd. Het project Graag Gedaan wil op die manier minder mobiele mensen uit hun isolement halen. Meer info via thuisdiensten@ocmwrode.be of 02 302 22 98. (BK)*

Heidi Vanderrusten van Gezinszorg

‘Klanten zijn enorm dankbaar voor onze hulp’

Werken voor de gemeente of het OCMW, wat houdt dat precies in? Misschien denk je spontaan aan de diensten bevolking of burgerlijke stand, maar er zijn nog zo veel andere boeiende functies te ontdekken. Deze maand gaan we op de koffie bij Heidi Vanderrusten (48), die al 24 jaar voor de dienst Gezinszorg van het OCMW werkt.

© TDW

Heidi kwam bij Gezinszorg terecht tijdens een stage. ‘Ik studeerde gezins- en sanitaire hulp aan het KTA in Halle. Zowel in het vijfde, zesde als zevende jaar moesten we een stage doen. Zo kwam ik in contact met het OCMW van Rode en de thuiszorgdiensten. In de vakantieperiodes werkte ik als jobstudent in woonzorgcentrum De Groene Linde, dat op dezelfde site ligt.’

‘Toen ik op zoek was naar een vaste job, trok ik mijn stoute schoenen aan en ben ik gaan aankloppen bij Veronique Tordeur, de verantwoordelijke voor de thuiszorgdiensten. Er was toen enkel een vacature als poetshulp aan huis: een tijdelijke job, om een collega met bevallingsverlof te vervangen. Maar dat stoorde me niet. Ik zocht een job en ik vond de sfeer in Rode altijd al aangenaam. Omdat Veronique wist dat ik een diploma van gezinshulp had, kon ik daarna doorstromen naar de thuiszorg. Ik greep de kans met beide handen en ben er nooit meer weggegaan’, glimlacht ze. ‘In totaal werk ik nu al 24 jaar voor de dienst Gezinszorg. Als je mijn jaren als jobstudent meerekent zelfs 28 jaar.’

Psycholoog

‘Mijn werkdagen zijn heel uiteenlopend. Ik ga aan huis bij mensen die door ouderdom, ziekte of een beperking wat extra hulp kunnen gebruiken. Mensen een bad of douche geven, hun haar verzorgen, ontbijt klaarzetten, avondeten klaarmaken, boodschappen doen, strijken, de was doen, de bedden verversen, de vuilnisbakken buitenzetten, hen naar de kapper brengen … Dat zijn taken die we met Gezinszorg allemaal overnemen. Maar we zijn vaak ook psycholoog, want soms willen onze klanten gewoon hun hart eens kunnen luchten. Dat gaat dikwijls in twee richtingen. Want als ik zelf eens een mindere dag heb, zien mijn vaste klanten dat ook meteen.’

Heidi heeft het niet altijd gemakkelijk, want ze lijdt aan fibromyalgie (een chronische pijnaandoening, *red.*). ‘De diagnose werd 18 jaar geleden gesteld. Ik heb ondertussen geleerd om mijn grenzen te bewaken. Deze job vraagt soms veel van mijn lichaam, maar ik vind het belangrijk om onder de mensen te komen en mij nog nuttig te voelen. Ik maak graag overal het beste van.’

‘De meeste van mijn klanten zijn alleenstaande ouderen. Dankzij onze hulp kunnen ze zo lang mogelijk zelfstandig thuis blijven en hoeven ze niet meteen naar een woonzorgcentrum te verhuizen. Maar we helpen ook mensen met een beperking, die bijvoorbeeld in een rolstoel zitten. Ik ging in het verleden ook al eens bij een jonge mama met een spierziekte, die hulp nodig had om haar kindje op te pakken. Bij veel klanten kom ik al lang aan huis. Mijn record is 18 jaar op hetzelfde adres. Eerst om de moeder te verzorgen en later de dochter. Dat was heel fijn. Tot vorig jaar had ik een contract dat al 17 jaar liep, maar die klant koos voor euthanasie. In de thuiszorg hoort dat soort momenten er ook bij, maar wennen doet het nooit.’

Belletje

Het thuiszorgteam bestaat uit zestien vaste collega’s en één stagiaire. ‘We zijn eigenlijk een atypisch team, omdat we elkaar niet veel zien. Toch komen we goed overeen en vinden we veel steun bij elkaar als het nodig is. Eén keer per maand hebben we een teamvergadering. Onze verantwoordelijke heeft een belletje van ons gekregen: daarmee kan ze rinkelen om onze aandacht te trekken als we weer eens te hard aan het tateren zijn’, lacht ze.

‘Onze werkgever zorgt ook goed voor ons. We krijgen werkkleding, handschoenen, mondmaskers. We hebben zelfs een EHBO-zakje. Als we ons ergens zouden verbranden of in onze vingers zouden snijden, hebben we meteen alles bij de hand. We mogen ook vaak opleidingen volgen. Over dementie, reanimatietechnieken, borderline of depressies … Als we ergens iets meer over willen weten, kunnen we dat altijd zelf aangeven. Zo leren we continu nieuwe dingen bij.’

Uitgestrekt

Heidi woont met haar partner Erwin al 13 jaar in Dworp. ‘We wonen hier heel graag. Alle buren kennen elkaar en houden elkaars huis in het oog. En ik ben natuurlijk snel in Rode voor het werk, dat is ook een voordeel. Vroeger kende ik Sint-Genesius-Rode niet zo goed, maar door mijn job heb ik al veel mooie hoekjes en kantjes van de gemeente

FR

Heidi Vanderrusten, Gezinszorg
« Les clients sont extrêmement reconnaissants de notre aide »

Travailler pour la commune ou le CPAS, qu'est-ce que cela implique exactement ? On peut penser spontanément aux services de la population ou de l'état civil, mais il y a tant d'autres fonctions passionnantes à découvrir. Ce mois-ci, nous prenons le café avec Heidi Vanderrusten (48 ans), qui travaille depuis 24 ans au service Gezinszorg (Soins aux familles) du CPAS.

« Mes journées de travail sont très variées. Je me rends au domicile des personnes qui ont besoin d'une aide supplémentaire en raison de leur âge, d'une maladie ou d'un handicap. Donner un bain ou une douche, s'occuper des cheveux, préparer le petit-déjeuner, le dîner, faire les courses, repasser, faire la lessive, changer le lit, sortir les poubelles, emmener chez le coiffeur... Autant de tâches que nous prenons en charge dans le cadre de Gezinszorg. Mais nous sommes souvent aussi psychologues, car nos clients ont parfois besoin de pouvoir s'épancher. »

« Je fais mon travail avec le cœur et l'âme. La gratitude est énorme. Lorsque vous revenez de vacances et que les gens vous disent à quel point ils sont heureux que vous soyez à nouveau là pour les aider... Votre journée est tout de suite bonne. »

Vous voulez en savoir plus sur les services de soins à domicile ? Le dimanche 17 mars de 13h à 17h, vous pourrez rencontrer les équipes et découvrir l'offre de services de LDC De Boomgaard.

ontdekt. Ik wist niet dat Rode zo uitgestrekt was. Soms zit ik bij klanten tot tegen de grens met Waterloo.'

'Mijn oudste dochter van 25 is al het huis uit. De jongste van 23 woont voorlopig nog thuis, maar verhuist binnenkort. Gelukkig hebben we een actieve Duitse herder die voor leven in de brouwerij zorgt. Vroeger zat ik bij een carnavalsvereniging, maar dat werd te vermoeiend. Nu hou ik het bij wandelen en lezen. Als het mooi weer is, ben ik graag in de tuin aan het werk. Eigenlijk ben ik een nerveus type, maar tussen het groen kom ik tot rust', lacht ze.

'Mijn job doe ik met hart en ziel. Al is het soms stresserend als je maar twee uurtjes de tijd hebt om al het werk gedaan te krijgen. Dan moet je goed organiseren en multitasken. Als mijn gezondheid het toelaat, blijf ik dit doen tot aan mijn pensioen. De dankbaarheid is enorm. Als je terugkomt uit vakantie en mensen je dan zeggen hoe blij ze zijn dat je er weer bent om hen te helpen ... Dan is je dag meteen goed.'

Heidi Wauters

Meer weten over de thuiszorgdiensten? Op zondag 17 maart tussen 13 en 17 uur kan je in LDC De Boomgaard kennismaken met de teams en het dienstenaanbod.

vrijdag 8 maart
Ledenfeest
Femma Rode

15 uur – GC de Boesdaalhoeve (Graanzolder)
100 jaar geleden vierde de toenmalige vrouwengilde haar eerste ledenfeest. Op 8 maart 2024 – Internationale Vrouwendag – zet Femma Rode deze traditie voort met een ledenfeest dat in het teken staat van 'high tea'.
prijs: leden 15 euro / niet-leden 20 euro
info: groep.femmarode@gmail.com

zondag 17 maart
Bezoek Boerenerf Huizingen
Pasar Rode

14 uur – Sollenberg 3, Huizingen
De wandeling start aan het Boerenerf in Huizingen, met de bottelarij op de Manchestersite als eerste tussenstop. Na de rondleiding wandelen we verder naar de brouwerij en stekerij van het Boerenerf voor twee proevertjes.
prijs: 10 euro / kinderen jonger dan 12 jaar gratis
info: pasar.rode@telenet.be

maandag 18 maart
Contactkoor deMensi

15 uur - LDC de Boomgaard, Vergeet-mij-nietjeslaan 8
Zingen maakt mensen met dementie 'wakker', actiever en toegankelijker en appelleert op een positieve manier aan hun vermogens. Mensen met dementie, mantelzorgers en sympathisanten zijn dan ook hartelijk welkom op dit contactkoor om samen te zingen. Noten kunnen lezen of perfect in de maat zingen is geen vereiste. Het gaat om het samenzijn en het samen zingen als een manier van contact maken wanneer andere communicatiemogelijkheden slinken.
info: 02 380 40 02

vrijdag 22 maart
Ensor, pionier van de Noordzee
Femma Rode

8.15 uur – station Sint-Genesius-Rode
We sporen naar Oostende en bezoeken de tentoonstelling 'Rose, Rose, Rose à mes yeux – James Ensor' en 'Het stilleven in België 1830-1930' in Mu.Zee met gids. In de namiddag is er de mogelijkheid om de Ensorwandeling te doen en het Ensorhuis te bezoeken.
prijs: leden 18 euro / niet-leden 23 euro (toegang Ensorhuis niet inbegrepen)
info: groep.femmarode@gmail.com

vrijdag 1 en zaterdag 2 maart
Spaghettifestijn
K-Creation

Wie de dansers van K-Creation wil steunen, kan op 1 en 2 maart al voor de 21e keer een lekkere spaghetti gaan eten in Ons Parochiehuis. 'Alle sauzen zijn zelfgemaakt', vertelt Sofie Willems. 'Naast onze klassieke bolognesesaus met groentjes serveren we ook een vegetarisch alternatief. De opbrengst gaat integraal naar onze grote dansshow, die plaatsvindt op 31 mei en 1 juni. Met het geld sponsoren we kleding, decorstukken, techniek enzovoort.'

Dansmarathon
Het wordt een druk voorjaar bij K-Creation, want op zondag 21 april organiseert de vereniging ook een dansmarathon in de Boesdaalhoeve. 'We bieden een tiental dansworkshops aan in verschillende stijlen en voor alle leeftijden. Zowel leden als niet-leden zijn welkom en inschrijven gebeurt op het moment zelf. Je kunt één of meer lessen volgen of kiezen voor een voordelige dagpas.' Hou de website en de Facebookpagina van K-Creation in het oog voor de gedetailleerde planning. (HW)
vrijdag van 17 tot 22 uur – zaterdag van 11.30 tot 14.30 uur en van 17 tot 22 uur - Ons Parochiehuis, Fonteinstraat 36 • www.k-creation.be of facebook.com/kcreationdance

vrijdag 22 tot zondag 24 maart 2024
Toneelvoorstelling Verf (Ik wil Mjoessof spreken)
KTV De Noordstar

Toneelvereniging De Noordstar staat dit jaar op het podium van GC de Boesdaalhoeve met een luchtig blijspel van de Russische schrijver Valentin Katajev. Oorspronkelijk heette het stuk Ik wil Mjoessof spreken. Het speelt zich af in de Zonnebloemen, een soort rusthuis voor hogere Russische ambtenaren aan de rand van de Zwarte Zee. Een plek waar ze tijdens weekends of in drukke zomermaanden terechtkunnen om even te verpozen.

'Wij hebben het stuk omgedoopt tot *Verf*', vertelt regisseur Luc Collin. 'Want daar begint het allemaal mee: een pot verf voor een lokale crèche. Een eenvoudige gemeenteambtenaar moet even een bestelbon voor dat potje verf laten ondertekenen door kameraad Mjoessof, een hogere ambtenaar die op zondag in het rusthuis verblijft. Eén leugentje om bestwil zet al snel een hele reeks komische misverstanden in gang.' (HW)
vrijdag 22 maart om 20.15 uur, zaterdag 23 maart om 20.15 uur, zondag 24 maart om 15 uur -GC de Boesdaalhoeve
tickets: noordstardelelie.net • prijs: 10 euro (vvk), 12 euro (kassa), kinderen -12 jaar gratis

Spelen mee: Ludo De Becker, Freddy Smet, Inge Collin, Leen Vanderleyden, Kelly Bauduin, Gunter Keyaerts, Benedikte Wets, Freddy Smet, Loes Van Eesbeeck, Pascal Deveen, Jan Wets, Virginie Jimenez, Lieve Brillens

maandag 4 maart 2024
Lezing 'Hebben oudere mensen nog nut?'
Mensen & Wetenschap

Elke eerste maandag van de maand kan je in lokaal diensten-centrum De Boomgaard terecht voor een lezing van Mensen & Wetenschap. In maart is het de beurt aan Liesbeth De Donder, professor Agogiek aan de VUB. Zij heeft het over oudere mensen, en dan vooral over de vraag of ze nog nut hebben in onze maat-schappij.

'In Japan wordt al meer dan 1.000 jaar een legende over ouderen verteld. Zodra ze 70 worden, draagt een familielid hen een berg op en worden ze er achtergelaten om te sterven. Ook bij sommige Inuit-volkeren vinden we gelijkaardige verhalen terug. Zolang een oudere vrouw zich nuttig kon maken door dierenhuiden zacht te kauwen, was ze een gewaardeerd lid van de gemeenschap. Maar zodra haar tanden afgesleten waren, pleegde ze zelfmoord.'

Als ouderen geen betekenisvolle bijdrage meer kunnen leveren aan onze maatschappij, lijkt hun verhaal te stoppen. 'In onze beeldvor-ming lijkt pensionering daar het kantelpunt te zijn. Dat wordt treffend verwoord in een populaire metafoor: dan val je in een zwart gat. Zo ontstaat de indruk dat er na je pensioen niets betekenisvols meer te doen is.' In de lezing benadrukt professor De Donder dat ouderen heel wat essentiële rollen vervullen, die we als maatschappij niet kunnen missen. Hoog tijd om de stereotypen over ouderen te ontkrachten. (HW)
14.30-17 uur -LDC De Boomgaard, Vergeet-mij-nietjeslaan 8 • gratis
info: janssens_irma@hotmail.com

dinsdag 26 maart
Praatcafé Dementie – draaglast/draagkracht: zorgen voor jezelf als mantelzorger
Mensen & Wetenschap i.s.m. LDC De Boomgaard en Memo
14.30 uur – LDC De Boomgaard
In dit praatcafé voor familieleden van personen met dementie en andere geïnteres-seerden laten we psychologe en referentiepersoon dementie Hilde Vanderlinden aan het woord. Hierna volgt een gedachtewisseling met het publiek.
prijs: gratis
info: janssens_irma@hotmail.com

zaterdag 6 tot zondag 14 april
Paaskampeerweek Ossendrecht (Nederland)
Kampeerboerderij 'De Boskeelen' ligt in de uitgestrekte polder van Ossendrecht. De camping ligt aan de voet van de Brabantse wal, omringd door wandel- en fietsroutes. We plannen een bezoek aan Bergen-op-Zoom, de ondergrondse vesting, het Suske-en-Wiskemuseum of Fort Liefkenshoek.
info: pasar.rode@telenet.be

Van rovershol tot luxueuze villawijk: Kleine Hut

Gezinnen genieten ergens in het begin van de vorige eeuw van een zorgeloze zondag in de Kleine Hut. Ongetwijfeld kwam de meerderheid van hen uit Brussel. Want de aanleg van de buurtspoorweg naar Kleine Hut in 1894 en de verlenging ervan tot Waterloo in 1913, maakte Kleine Hut en omgeving tot een populaire bestemming.

Ruig volk

Toch ging het er enkele eeuwen geleden minder lieflijk aan toe in de Kleine Hut. 'In de Kleine Hut bestond omstreeks 1700 een herberg die een vergaderplaats was van baanstro-pers, die in Zoniën lelijk huishielden', schrijft Constant Theys in *De geschiedenis van Sint-Genesius-Rode*. Dat er ruig volk over de vloer kwam, blijkt uit het vervolg. 'Dat jaar werden drie zonen van de herbergier wegens hun misdaden opge-hangen en de vierde werd verbannen.' Toch hadden de criminelen van de Kleine Hut hun les nog niet geleerd. Theys geeft aan dat de herberg zelfs met de grond gelijk werd gemaakt nadat twee boswachters bijna vermoord werden.

Luxueuze villa's

In de Kleine Hut, dat toen nog echt in het Zoniënwoud lag, trokken ze zich in die jaren dan ook weinig aan van wat er zich in het dorp van Rode afspeelde. Maar 200 jaar later bleef er van die slechte reputatie van de Kleine Hut amper wat over en stond plezier voorop. Het was dezelfde buurtspoorweg die het volgende tijdperk in de Kleine Hut inluidde. Want de Waterloosesteenweg werd stilaan volgebouwd omdat het er natuurlijk zo aangenaam wonen was aan de rand van het bos. De luxueuze villa's en landhuizen schoten als paddenstoelen uit de grond langs de steenweg. Verschillende ervan zijn intussen beschermd of staan op de lijst van het bouwkundig erfgoed.

De Kleine en de Grote Hut worden op de Ferrariskaart in de 18e eeuw vermeld als Petite Espinette en Grande Espinette. Bijna 250 jaar later oordeelde de Vaste Commissie voor Taaltoezicht dat die vertaling fout was. De commissie velde dat oordeel na een klacht in 2016. Maar het schepencollege liet al snel weten dat het niet van plan was om die namen aan te passen.

Bart Kerckhoven

Op wandel met Jan De Sutter

Oude liefde roest niet

Hoeft het te verbazen dat het Onze-Lieve-Vrouwinstituut de favoriete Rodense plek is van oud-schooldirecteur Jan De Sutter? Maar ook het Waterloos Veld en het Zoniënwoud zijn plekjes die hij een warm hart toedraagt.

Veertig jaar geleden spoelde Jan De Sutter, afkomstig van Drogenbos, samen met zijn Oost-Vlaamse vrouw aan in onze gemeente. In hun eerste woning, waar ze enkele jaren woonden, werden ze omringd door onderwijzers en (oud-) directeurs, onder meer van de school aan de Wauterbos. Op hun huidige adres, nabij de wijk De Hoek, was oud-hoofdinspecteur en oud-schepen Noël Beke jarenlang hun buurman. Jammer genoeg overleed die vriendelijke man op 2 februari.

Eerste lekendirecteur

Onderwijs is de rode draad in het leven van Jan. Met veel liefde praat hij over zijn lange loopbaan. De hoofdmoot daarvan speelde zich af in het Onze-Lieve-Vrouwinstituut van de kloosterorde O-L-V van VII Weeën, aan de Kloosterweg in Rode. Het is meteen zijn eerste koesterplek, al ziet die er vandaag uiteraard helemaal anders uit dan bijna veertig jaar geleden, toen hij aan het begin van zijn carrière stond.

'Na mijn eerste job als onderwijzer werd ik al snel de eerste lekendirecteur van de toenmalige 'zustersschool'. Mijn eerste beleidsjaren stippelde ik nog uit met de zusters, maar gaandeweg kwam er vervanging door leken en uiteindelijk vierden we vijftien jaar geleden het afscheid van de laatste actieve zusters, van wie er nu nog vijf in leven zijn. Zuster Renata is intussen 99!'

Jan kent zijn geschiedenis. 'Het was in 1847 dat Sabina Van Keerberghen het klooster hier stichtte, en al snel kwam er een onderwijscel tot stand. Die is inmiddels uitgegroeid tot een kleuterschool, een lagere school en een middelbare school met zo'n 1.200 leerlingen en een kinderdagverblijf. Al die jaren kon ik een beroep doen op een geweldig schoolbestuur en een superondersteunend team, samen met de ouders en de kinderen. Dat kan ik niet genoeg benadrukken, want zij zijn onlosmakelijk verbonden met de fantastische jaren die ik hier meemaakte.'

Groene schoolomgeving

'Nu spreekt men over groene speelplaatsen op scholen als iets redelijk nieuws, en over het ontharden van de gemineraliseerde 'koeren'. Maar 'onze' school – ja, ik voel me er nog altijd een deel van – zit al lang te midden van het groen. Tegenwoordig is dat buiten de kloostermuren, waar ze in november nog 5.000 boompjes en struiken aanplantten om de kinderen een nog groenere speel- en leeromgeving te bezorgen', stelt hij tevreden vast.

Ook na zijn pensioen bleef Jan verbonden met de school. 'De monitorfunctie van de zeeklassen en later de coördinatie van de sneeuwklassen gaven en geven me nog veel voldoening. Ook de jaarlijkse uitnodiging van de huidige directeur voor een samenzijn met directie en (oud-)personeel kan ik erg smaken. Het is fijn te ervaren dat ik hier nog altijd welkom ben, in een hartelijke sfeer.'

Familiemens

'Toen ik met pensioen ging, dacht ik eraan om een sabbatjaar te nemen en eens goed uit te rusten na zo'n lange carrière. Daarna zou ik wel zien wat er op me afkwam. Maar het is daarbij gebleven: ik had niet zo'n behoefte aan het verenigingsleven en dat is nog altijd zo.'

'De familie – drie kinderen en vijf kleinkinderen – heeft haar leven buiten onze gemeente opgebouwd. Ze wonen wel in Vlaanderen, maar helemaal bij de deur is het ook niet. We hebben uiteraard nog veel contact, en als een kleinkind ziek is, springen we in onze auto om de ouders de praktische problemen uit handen te nemen.'

'Ook mijn zus en vier broers wonen elders, maar ook met hen is het contact innig. We hebben een jaarlijks familiefeest waar toch een zestigtal personen aanwezig zijn, en een jaarlijkse voetbalmatch met dezelfde aanwezigen. Intussen bestaat de grote familie al uit negentien kleinkinderen en het twintigste achterkleinkind is op komst.'

Fietsen in het Zoniënwoud

De andere koesterplekjes van Jan houden verband met de natuur. 'Mijn vrouw en ik gaan regelmatig wandelen in het Waterloos Veld en de Kwadeplas. En dan gaat de hond altijd mee. Bij vriestemperaturen gingen we daar vroeger sleeën met de kinderen. We gaan er dus al lang naartoe, en nog steeds. In feite geldt hetzelfde voor mijn derde plekje: het Zoniënwoud. Samen met het Hallerbos vormt het de as van het nieuwe project van de 'Brabantse Wouden', dat is een echte opsteker. We deden er vroeger veel fietstochten met de kinderen en gaan er nu nog regelmatig genieten van de bijzondere natuur. Beide plekken, het Waterloos Veld en het Zoniënwoud, liggen hier achter de hoek, dus beter kan niet.'

'Gerald Dichtl formuleerde het mooi in de vorige aflevering van deze rubriek. We zitten hier dicht bij Brussel, het Pajottenland, Waals-Brabant … We hebben goede trein- en fietsverbindingen en het is hier al bij al wel rustig. Al maak ik dan even abstractie van de drukke Zoniënwoudlaan, dé verkeersader van Rode. Ik hou van het reliëf in onze streek. En ook het nieuwe, groene Novarodepark vind ik een heel aangename plek.'

EN

Out and about with Jan De Sutter
Old flames die hard

Jan De Sutter's favourite place is the Lieve-Vrouwinstituut on Kloosterweg, where he was head teacher for several decades. He has nothing but fond memories of his time there.

Jan's other treasured spots are closely linked to the natural environment. 'My wife and I regularly go for walks in the Waterloos Veld and the Kwadeplas, always accompanied by our dog. We used to go sledding there with the kids in freezing temperatures. So we have been going there for a long time, and still do. The same holds true for my third favourite spot: the Brussels forest area (Zoniënwoud/Forêt de Soignes), where we often went on cycling trips with the children. We still go there regularly to enjoy its unique natural beauty. With Waterloo Field and the forest just around the corner, who could ask for more.'

'Gerald Dichtl expressed it eloquently in the previous feature in this series. Ideally situated near Brussels, the Pajottenland, Walloon Brabant..., we enjoy excellent train and cycling connections and it's really very peaceful here, all things considered. Discounting the bustling Zoniënwoudlaan, a major road in Rode, the undulating terrain of our region is an endless source of joy. The new green Novarode Park is also a welcome addition to the area.'

Etnische muziek

Als we hem vragen naar zijn hobby's, laait het enthousiasme op. 'Ik verzamel allerlei muziekgenres, en tegenwoordig heb ik veel aandacht voor etnische muziek. Die vind ik geweldig. De gezongen muziekkunst van de Alpenherders bijvoorbeeld. Heel speciaal en de moeite van het ontdekken waard.'

'Dankzij de kleinkinderen blies ik ook een oude hobby nieuw leven in: modeltreinen. Daar was ik vroeger nogal intens mee bezig, maar het was een beetje weg_ gedeemsterd. De kleinkinderen zijn vragende partij om ernaar te kijken en zo rijden er weer regelmatig Märklin-treinen rond in de hobbykamer.' Het was lang geleden dat we nog eens iemand spraken die modeltreinen en hun omgeving assembleert. 'En toch zijn er meer mensen mee bezig dan je zou denken. Vraag maar eens rond en je zal versteld staan. Op de gespecialiseerde beurs in Genk komt twintigduizend man af, kan je nagaan. Ik ben er al lang mee aan de slag, en ik herinner me nog de miniatuurcircuits aan de Inno-Bon Marché in de Nieuwstraat. Daar kon ik me echt aan vergapen en het was een stimulans om er thuis verder aan te bouwen.'

Als afsluiter komt de school nog eens ter sprake. Of Jan zijn job mist? 'Soms wel, moet ik eerlijk toegeven. Maar spijt heb ik niet, want tenslotte heb ik er zelf voor gekozen. En nu mijn vrouw al twee jaar met pensioen is, genieten we nog meer van onze reizen naar de bergen in Frankrijk, Italië, Oostenrijk of Zwitserland. Daar ging ik als kind al naartoe met de reizen van Intersoc, en later als personeelslid. De kinderen en kleinkinderen zijn er ook al mee op reis geweest. En ik heb er mijn vrouw leren kennen. Niets dan goede herinneringen dus! Reizen naar de bergen zullen we blijven doen zolang we kunnen.'

Herman Dierickx

dinsdag 5 maart
Smart Café: op reis met je toestel
VORMING
14 tot 17 uur
LDC De Boomgaard
In het Smart Café ben je welkom met je tablet of smartphone. Het is geen cursus, maar een gezellige bijeenkomst. Samen met anderen ontdek je de mogelijkheden van je toestel. Je leert er beter mee werken en wisselt ervaringen uit. Elke sessie staat een onderwerp centraal. Een ervaren begeleider geeft uitleg en staat klaar om te antwoorden op je vragen.
Ga je op reis? Dan kan je smartphone of tablet een handig hulpmiddel zijn om mee te nemen. In deze sessie ontdek je tal van leuke en interessante toepassingen om je toestel te gebruiken bij de voorbereiding, tijdens en na je reis.
tickets: 5 euro
NL • NL • NL

donderdag 7 maart
Mama's Jasje
Dagboek van een zanger
MUZIEK
20.30 uur – GC de Boesdaalhoeve
Peter Vanlaet grasduint in zijn 33-jarige carrière en kiest zijn meest autobiografische nummers. Zowel nummers van Mama's Jasje als intieme liedjes van hem als soloartiest komen aan bod. Peter schuwt daarbij de persoonlijke verhalen niet. In een sfeervolle setting, met een handvol topmuzikanten, brengt hij in *Dagboek van een zanger* tekst en muziek die door merg en been gaan.
tickets: 20 euro (basis)
UITVERKOCHT
NL • NL

vrijdag 15 maart
De lijst van Han Solo
HUMOR
We trekken dit jaar twee keer naar de stembus. In juni staan we in het stemhokje voor federale en Europese verkiezingen en in oktober kiezen we een nieuw gemeentebestuur. Terwijl de politici campagne voeren, houden enkele komieken het gevoerde beleid tegen het daglicht. Han Solo is één van hen. Hebben onze politici echt iets veranderd de voorbije legislatuur? En hebben ze hun beloftes waargemaakt? Han Solo fileert de politiek niet in zijn eentje. Hij haalt er ook zijn collega's Jo Verhenne, Erhan Demirci, Zoe Bizoe en Raf Coppens bij. In de Boesdaalhoeve serveert hij een try-out. Ideaal om de laatste rechte lijn richting verkiezingen in te zetten. (BK)
20.30 uur - GC de Boesdaalhoeve • tickets: 18 euro (basis) • **LAATSTE TICKETS** NL

zondag 10 maart
Familiedag in de Boesdaalhoeve

Eén van de populairste activiteiten voor het hele gezin staat weer voor de deur. Op zondag 10 maart is de Boesdaalhoeve het decor voor de Familiedag. 'Sinds een paar jaar werken we op onze Familiedag rond een voorstelling waaraan we verschillende workshops koppelen', vertelt stafmedewerker Nele D'herde van GC de Boesdaalhoeve.
'Alle activiteiten passen dan in hetzelfde thema. Een voorstelling voor kinderen duurt vaak nog geen uur. Ouders vinden dat soms wel eens jammer. Door hen extra activiteiten aan te bieden krijgt zo'n voorstelling een mooi verlengstuk met workshops. We bieden zo een totaalbeleving aan voor het hele gezin.'

Iedereen welkom
De Familiedag start om 11 uur met de voorstelling *Hoosje* van Thal en Thee, een wervelend muzikaal sprookje. Vanaf 11.45 uur is er dan tot 16.45 uur doorlopend animatie. Zo gaan kinderen aan de slag met houten geometrische vormen, leven ze zich uit op een springkasteel, maken ze indrukwekkende foto's met lampen in de lucht en bouwen ze een interactieve bloemenmuur. Doorlopend kan je terecht in de Lentebar voor een drankje of een snelle hap. (BK)
11 tot 17 uur – GC de Boesdaalhoeve • tickets: voor de voorstelling betaal je 12 euro (basis)/8 euro (-12 jaar). Prijs workshops: 4 euro/kind.

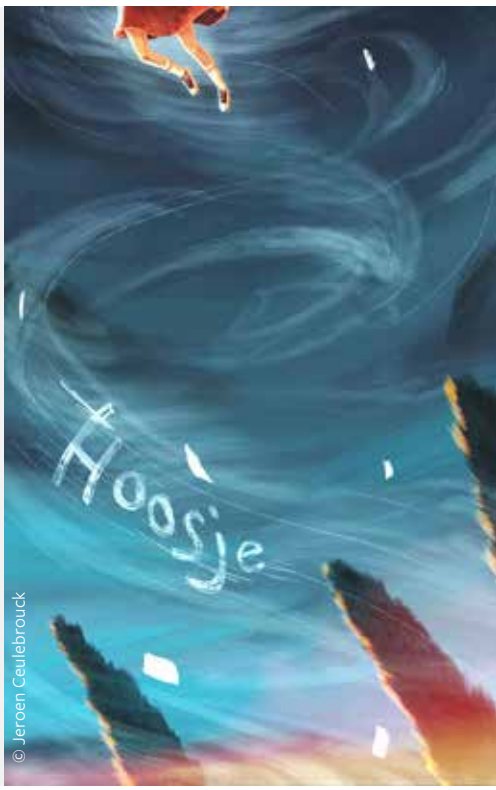

© Jeroen Ceulebroeck

maandag 15 april
Babycafé: terug van weggeweest

Ben je op zoek naar een gezellige plek om andere ouders te ontmoeten en samen met je kleintje deel te nemen aan leuke activiteiten? Goed nieuws! Het Babycafé is terug van weggeweest. ‘Het babycafé is geen nieuw concept,’ zegt stafmedewerker Ilke Weyers van GC de Boesdaalhoeve. ‘Het werd enkele jaren niet meer georganiseerd, maar nu is er opnieuw meer vraag en dus pikken we met vzw PAVOK, Kind & Gezin, het gemeentebestuur en het OCMW de draad opnieuw op.’

Maandelijks op maandag
Het Babycafé wil een laagdrempelige ontmoetingsplaats zijn voor ouders met baby’s en peuters. Maandelijks ben je welkom op maandagvoormiddag tussen 9.30 en 12 uur in het Buurthuis. Elke keer staat er een speciale activiteit op het programma, zoals babymassage, een voorleessessie, of een dans- en beweegmoment voor peuters. ‘Vroeger was het babycafé wekelijks,’ zegt Ilke. ‘Nu kiezen we voor een maandelijkse bijeenkomst met telkens één activiteit.’

Het Babycafé staat open voor iedereen, zowel Nederlandstaligen als anderstaligen. De activiteiten vinden plaats in het Nederlands, waarbij anderstaligen de kans krijgen om hun Nederlands te oefenen.

Deelname is gratis. Tijdens de activiteiten zal de Solidariteitswinkel ook drankjes verkopen. Ouders kunnen in die winkel voordelig babyspullen kopen of schenken. Inschrijven is niet verplicht, maar als je zeker wil zijn van een plekje, kan je vooraf je komst bevestigen. (BK)
Van 9.30 tot 12 uur – Buurthuis - Dorpsstraat 47 • Toegang: gratis

woensdag 20 maart
Theater van A tot Z
Dag vreemde man
NEDERLANDS OEFENEN • MUZIEK
20 uur – GC de Boesdaalhoeve
Een groep mensen van verschillende leeftijden en achtergronden neemt ons mee op reis door de wereld van de Nederlandstalige muziek en door hun eigen levens. De acteurs hebben allemaal een andere moedertaal of culturele achtergrond. De combinatie van levensverhalen en vierstemmig gezongen liedjes zal iedereen een warm gevoel geven. Ontroering en ambiance verzekerd! Lees ons interview op pagina 12.
tickets: 12 euro (basis)
NL • NL • NL • NL

zaterdag 23 maart
Ateljee Kadee: thema Pasen (8+)
VORMING
10 tot 12 uur
GC de Boesdaalhoeve
Creatief bezig zijn met je handen is weer hip! Ben je tussen 8 en 12 jaar oud? Ben je handig en wil je graag nieuwe technieken leren? Kom naar Ateljee Kadee. In deze maandelijkse ateliers werk je steeds rond verschillende technieken en een vooraf bepaald thema dat iedere maand varieert. Of je nu veel ervaring hebt of pas je creatieve talenten ontdekt en ontwikkelt: iedereen is welkom.
Wordt gezellig, toch?
tickets: 8 euro

Meer info over NL : www.deboesdaalhoeve.be/nl/taaliconen

TICKETS EN INFO
GC de Boesdaalhoeve, Toekomstlaan 32 B, 1640 Sint-Genesius-Rode • info@deboesdaalhoeve.be • Tel. 02 381 14 51 • www.deboesdaalhoeve.be • OPENINGSUREN: ma tot do van 13.30 uur tot 17 uur en vr van 9 tot 12.30 uur.

Ook Mihai Imbarus van GC de Zandloper (helemaal links op de foto) zingt mee uit volle borst.

© Ilse Fimmers

Theater van A tot Z

Samen zingen tot morgenvroeg

Samen zingen. Zouden we dat met zijn allen niet beter wat meer doen? Na het zien van theaterproductie 'Dag vreemde man' antwoord je gegarandeerd ja op die vraag.

Zo aanstekelijk en hartverwarmend is de voorstelling van Theater van A tot Z, waarbij een groep mensen van allerlei verschillende culturele achtergronden met veel overgave Nederlandstalige liedjes zingen.

Het begon met Gelukkig zijn

Als we nu eens anderstalige nieuwkomers op een podium samenbrengen om in koor Nederlandse liedjes te zingen? Uit dat eenvoudige maar krachtige idee ontstond zo'n 9 jaar geleden een muzikaal theaterproject. Een heel aantal anderstaligen werkten eraan mee. Vele avonden oefenden ze, zodat ze in 2015-2016 op tournee konden. Meer dan 60 keer traden ze op met de theaterproductie *Gelukkig zijn.* Het werd een groot succes. Niet alleen omdat het muzikale samenspel van al die mensen met verschillende culturele achtergronden zo bijzonder klonk, maar ook omdat ze tussendoor openhartig over hun leven vertelden. Over wat hen naar België bracht. Wat hun dromen en verwachtingen zijn, en hoe ze die proberen in te vullen.

Tweede editie

De combinatie van al die levensverhalen en vierstemming gezongen liedjes was een schot in de roos en voor herhaling vatbaar. Vandaag kan je opnieuw van die bijzondere mix genieten tijdens de voorstelling *Dag vreemde man*, naar het iconische liedje van Ann Christy. Tussen twee repetities door spraken we met Peter Schoenaerts, die het project regisseert, en met Mihai Imbarus, die als onderhoudsmedewerker voor GC de Zandloper werkt en uit volle borst de Nederlandstalige liedjes meezingt.

Poëtische nummers

Zingen is al heel lang een passie van Mihai. 'In mijn jonge jaren was ik de zanger van een band in Roemenië. Toen ik 34 jaar geleden naar België kwam, ben ik blijven zingen. Eerst voor een groep met de naam *Rock Juice* en later voor *Zen City Project*', zegt Mihai Imbarus. Hoe hij ertoe kwam zich in te schrijven voor het project *Dag vreemde man*? 'Het was Kristof Smet, mijn verantwoordelijke, die me inschreef voor de audities. Ik ben er hem nog steeds dankbaar voor. Ik beleef vandaag het mooiste muzikale project van mijn leven. De combinatie van zang, dans en theatrale expressie vind ik top. Ook de sfeer tussen de deelnemers is super. We zijn vrienden geworden. We vormen als het ware een grote muzikale familie.' Of Mihai zingen in het Nederlands moeilijk vindt? 'Vroeger had ik al in 8 talen gezongen, maar nog niet in het Nederlands. Het was een horde die ik moest nemen. Maar ik ben blij dat ik het gedaan heb. Het geeft me meer zelfvertrouwen om Nederlands te praten. Dankjewel, Kristof. En ook een dankjewel voor de auteurs van de liedjes *Ik mis je zo, Zoutelande* en *Kom wat dichterbij.* De poëzie van die nummers is prachtig.'

Songs die mensen doen groeien

Sinds begin september komt regisseur Peter Schoenaerts meerdere keren per week met de zangers samen om de liedjes in te oefenen. Hoe slaagt hij erin om de verschillende timbres van al die stemmen tot een mooi harmonisch geheel om te toveren? ‘Dat is de verdienste van Andy Dhondt, onze koorleider. We kozen voor een mix van swingende en tragere nummers, 13 in totaal, waaronder *Gelukkig zijn* van Raymond van het Groenewoud, *Ik mis je zo* van Will Tura, *Avond* van Boudewijn De Groot, *Nu wij niet meer praten* van Pommelien Thijs en Jaap Reesema, *Leef* van André Hazes … Stuk voor stuk heel toegankelijke en hartverwarmende nummers. Het ontroert me nog steeds om te zien hoe mensen elke repetitie opnieuw groeien als zanger en als mens. Dat we dat kunnen teweegbrengen, geeft mij energie’, zegt Schoenaerts.

Stereotypen doorbreken

Begin december trad de groep voor het eerst op in de kerk van Aalter. Schoenaerts zag dat het goed was. ‘Het was een prachtige ervaring. Ik zag hoe het publiek geraakt was. Het is knap dat we door ons optreden bepaalde stereotiepe denkbeelden kunnen doorbreken. Dat anderstaligen zo mooi in het Nederlands zingen en over hun leven vertellen, werkt verbindend. Na het optreden zie je vaak hoe er contacten tussen de anderstaligen en Nederlandstaligen ontstaan.’

Dat bevestigt ook Odia Mbuyi, die net als Mihai meezingt. ‘Na een optreden komt er al eens iemand uit het publiek naar me toe. Gewoon, om van mens tot mens een babbeltje te doen. Gewoon om de andere te laten weten dat we allemaal mensen zijn.’

Nathalie Dirix

woensdag 20 maart
Theater van A tot Z
Dag vreemde man
NEDERLANDS OEFENEN
MUZIEK
20 uur – GC de Boesdaalhoeve
tickets: 12 euro (basis)
NL • NL •
NL • NL

De Boesdaalhoeve wuift Pascal Velkeneers uit

Gemeenschapscentrum de Boesdaalhoeve wuift Pascal Velkeneers uit. Twintig jaar lang stond hij in voor de administratie en communicatie. Voor hij op 1 mei definitief met pensioen is, blikt hij voor ons nog even terug.

© TDW

Pascal belandde twintig jaar geleden in de Boesdaalhoeve. ‘Dicht bij huis en dan nog eens in het gemeenschapscentrum waar ik graag naar voorstellingen ging.’ Hij vond al snel zijn draai en was onderweg ook zeven jaar conciërge. De administratie en communicatie waren twee constanten in zijn carrière.

Samen afdrogen

‘De job is enorm geëvolueerd, vooral met de opkomst van nieuwe media’, zegt hij. ‘Toen ik begon, was er nog geen Facebook, om een voorbeeld te geven. Onze communicatie verliep vooral via affiches en buurten. Nu is dat allemaal veel uitgebreider.’

Naast veel administratieve taken bestond een deel van Pascals werk uit het contact met boekingskantoren, het voorbereiden en opvolgen van de voorstellingen en de catering. ‘Het was een voorrecht een deel van ‘bekend Vlaanderen’ te mogen ontvangen. Zo goed als allemaal waren dat fijne, gewone en dankbare mensen waarmee we aan tafel voor en na de show vaak interessante of gezellige gesprekken hebben gehad. Soms zelfs tot in de keuken waar sommigen gewoon binnenwandelden net voor de show. Eentje bood zelfs oprecht aan om de vaat af te drogen.’

Boeiende jaren

In het begin van zijn carrière was de musicalafdeling van het Koninklijk Conservatorium in de Boesdaalhoeve gevestigd. ‘Overdag werd er dus les gegeven en dat betekende dat alles vaak snel opgesteld moest worden voor een avondvoorstelling’, weet Pascal. ‘Dat was bijzonder hectisch. Alleen al over die periode kan ik veel verhalen vertellen …om maar niet over de volledige 20 jaar in de Boesdaalhoeve te spreken.’ (*lacht*)

Pascal zag veel collega’s komen en gaan in wat hij steevast het ‘mooiste gemeenschapscentrum van Vlaanderen’ noemt, maar gaat met een tevreden gevoel met pensioen. ‘Ik hou goede herinneringen over aan deze periode’, zegt hij. ‘En ik ga ze absoluut koesteren. De Boesdaalhoeve is al die jaren een vertrouwde plaats geweest voor onze bezoekers en onze verenigingen en zal dat ongetwijfeld nog vele jaren blijven.’

West-Vlaanderen

In Sint-Genesius-Rode lopen we Pascal wel niet snel meer tegen het lijf. ‘Ik ben anderhalf jaar geleden verhuisd naar West-Vlaanderen’, zegt hij. En nu? ‘Open gerust het blik clichés over pensioen. Ik ga tijd maken voor mezelf, mijn partner, alle mensen die me dierbaar zijn en enkele hobby’s … Maar bovenal zal ik dankbaar blijven voor waar ik hier met enorm veel ‘goesting’ aan heb mogen meewerken.’

Bart Kerckhoven

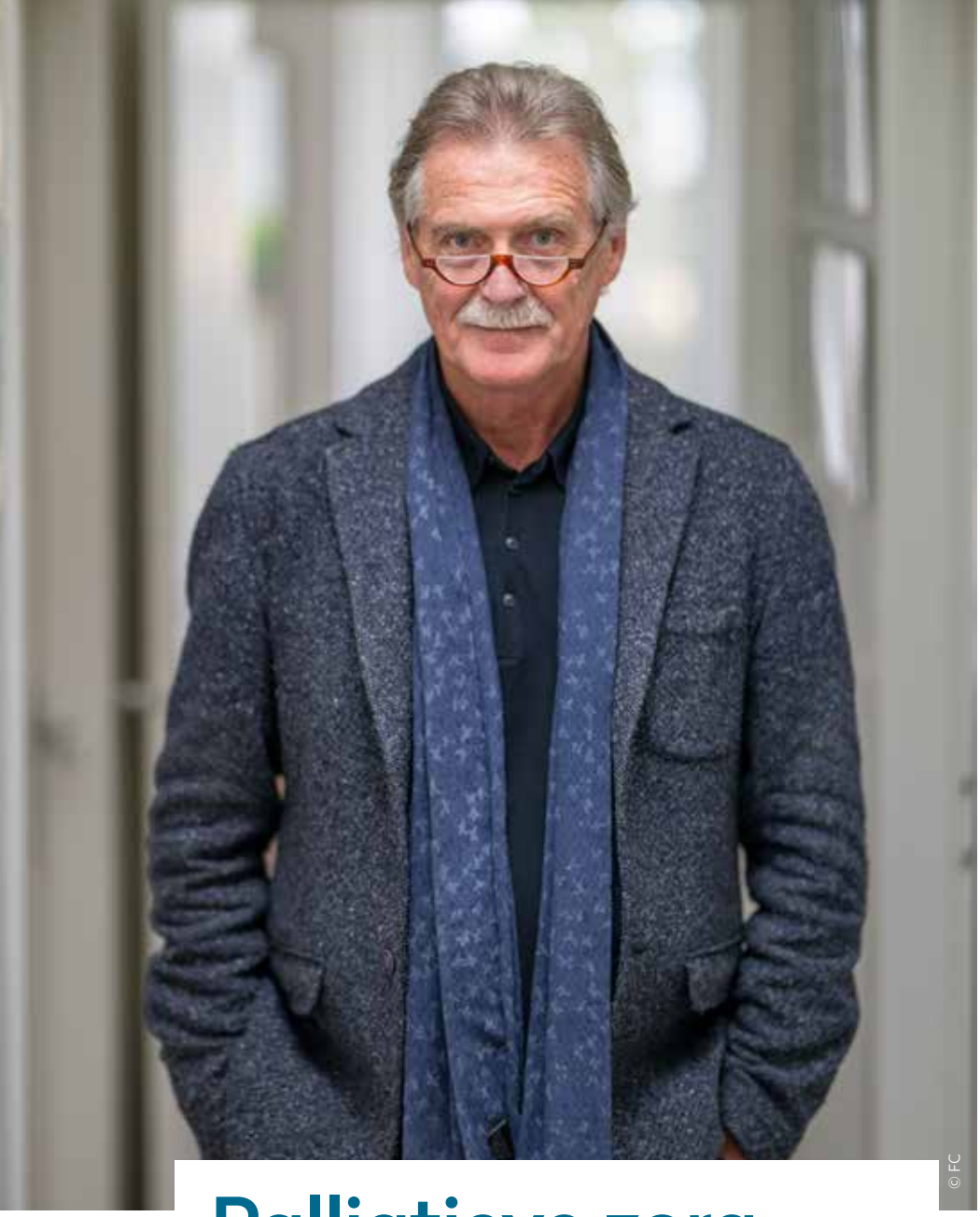

© FC

Palliatieve zorg met een glimlach

'België mag trots zijn. Het is het enige land ter wereld waar patiëntenrechten, palliatieve zorg en euthanasie wettelijk geregeld zijn', stelt professor Wim Distelmans. Hij is de bezieler van het enige expertisecentrum Waardig Levenseinde in België en Europa. Distelmans trekt aan de alarmbel. De palliatieve thuiszorg heeft op korte termijn extra middelen nodig.

Distelmans (71) is oncoloog van opleiding. Zijn leven staat in het teken van palliatieve zorg en de zorg voor een waardig levenseinde. Hij maakt deel uit van het supportteam palliatieve zorg in het UZ Brussel en richtte het dagcentrum TOPAZ in Wemmel op, de thuisbasis van verschillende organisaties die mensen ondersteunen bij een waardig levenseinde.

TOPAZ

Het dagcentrum vormt een schakel tussen het ziekenhuis en de palliatieve thuiszorg. In de gezellige living, met zicht op de tuin, heerst een ontspannen en ongedwongen sfeer. 'Ons motto luidt: alles kan, niets moet. We spreken bewust niet van patiënten maar van gasten, die hier kunnen genieten van een massage, een gezelschapsspel of een artistiek atelier. Voor hen betekent het dagcentrum een dagje uit, voor de mantelzorger is het een dagje vrij. De gasten komen uit de Rand en Brussel. In TOPAZ is een multidisciplinair team van artsen, verpleegkundigen, een psycholoog en een artistiek medewerker aanwezig. Als je binnenkomt, zie je niet wie de professional, de gast of de vrijwilliger is. Hier loopt niemand in een witte jas rond.'

Tijdens de rondleiding zijn vrijwilligers in de keuken eten aan het maken. De pompoensoep smaakt heerlijk. 'We kunnen rekenen op meer dan 65 vrijwilligers uit de regio. Van hen verwachten we dat ze een elementair gevoel voor humor hebben.' Distelmans vertelt dat hij de mosterd voor TOPAZ uit Engeland haalde. 'Ik bezocht er het London Light House, voor mensen die aan aids lijden. Destijds ging je dood als je hiv-positief was. In het Light House was alles wit, iedereen was ook in het wit gekleed. Tijdens een rouwdienst zag ik er kleurrijke bloemen en werd er rockmuziek gespeeld. De aanwezigen waren er om het leven te vieren. Zo kan het ook, dacht ik. Een van de gasten in TOPAZ zei ooit: als ik in het dagcentrum ben, vergeet ik dat ik ziek ben. Dat is een groot compliment. Mijn belangrijkste levensles kreeg ik van een patiënte die terminaal was. Op mijn vraag of ik nog iets voor haar kon doen, antwoordde ze: kan je bij een volgend bezoek met een glimlach binnenkomen? Iedereen zet een lijkbiddersgezicht op. Ik besef dat ik zal doodgaan, maar het hoeft daarom niet altijd zo triest te zijn. Die filosofie nemen we mee in al onze initiatieven.'

Palliatieve of terminale zorg

Distelmans zet een wijdverspreid misverstand recht dat palliatieve zorg gelijk staat aan terminale zorg. Palliatieve zorg is bedoeld voor mensen die een ongeneeslijke aandoening hebben. 'Ze kunnen vaak nog jaren kwalitatief verder leven, als we hen leren omgaan met hun aandoening. Denk aan diabetespatiënten. 35 jaar geleden was palliatieve zorg in België onbestaande. Van de kankerpatiënten die midden jaren 80 in het ziekenhuis werden opgenomen, ging ongeveer de helft dood. Er werd weinig voor die mensen gedaan, laat staan voor de familieleden.'

‘Geïnspireerd op de praktijk van de hospices voor palliatieve zorg in Engeland maakte ik vanaf 1988 deel uit van de eerste ploeg van palliatieve thuiszorg: Omega. De thuiszorg heeft aandacht voor het algemeen welbevinden van de patiënt, zowel op medisch, psychisch en sociaal als op existentieel vlak. En staat open voor de vragen van de partner en de familie. Mensen die ernstig ziek zijn, kunnen zo lang mogelijk thuisblijven. De meeste mensen willen thuis sterven. In die laatste levensfase spreken we van terminale zorg. Palliatieve teams bestrijden de pijn en zorgen voor een zo groot mogelijk comfort van de patiënt. In 2016 werd de wet op de palliatieve zorg aangepast. Daarbij werd bepaald dat iedereen met een ongeneeslijke aandoening recht heeft op palliatieve zorg, ongeacht de levensverwachting. De uitvoeringsbesluiten zijn nog niet goedgekeurd, zodat de wetsaanpassing voorlopig dode letter blijft en de ploegen palliatieve thuiszorg pas langskomen in de laatste levensfase.’

Brussel-Halle-Vilvoorde

‘Met ons palliatieve netwerk bestrijken we de regio Brussel-Halle-Vilvoorde. Momenteel zijn er 24 palliatieve zorgnetwerken in heel België. Bij gebrek aan overheidssteun moesten we ons jarenlang behelpen met opbrengsten van pensenkermissen, giften en financiële steun van Kom op tegen Kanker. In de jaren 90 kregen we onder PS-minister Philippe Busquin middelen op experimentele basis. Pas eind jaren 90, onder minister Frank Vandenbroucke (Vooruit), kwam er een volwaardige erkenning en werd het budget voor de palliatieve thuiszorg verdubbeld. Mede door de toenemende vergrijzing van de samenleving groeit de vraag naar palliatieve thuiszorg. De Vlaamse overheid subsidieert Omega voor de palliatieve thuiszorg van 1.000 mensen; in de praktijk vangen we 1.600 mensen op. Vandaag is de situatie ronduit dramatisch. De loonindex is gestegen, maar de overheidsmiddelen zijn niet gevolgd. Opnieuw moeten we pensenkermissen organiseren. Vlaams minister van Welzijn Hilde Crevits (CD&V) heeft aangekondigd dat ze 5 miljoen euro extra wil investeren in palliatieve zorg voor de toekomst. Maar wat met het huidige tekort?’

Euthanasie

‘Ondanks het aanbod palliatieve zorg is er een groep mensen die we niet kunnen helpen: zij die ondraaglijk lijden en niet langer willen leven. Voor hen hebben wij ons vanuit de VUB met vele anderen, zoals Etienne Vermeersch, ingezet voor de euthanasiewet. Die is er gekomen onder de paars-groene regering Verhofstadt. Senator Jeannine Leduc (Open VLD) diende met alle meerderheidspartijen (liberalen, socialisten en groenen) een wetsvoorstel in dat het parlement in 2002 goedkeurde. Afgestemd op de nieuwe wetgeving publiceerde filosoof en ethicus Hugo Van den Enden in 2004 een herwerkte uitgave van zijn boek *Ons levenseinde humaniseren*. Over waardig sterven en euthanasie. Als postuum eerbetoon aan Van den Enden maakte ik een geactualiseerde versie van dit standaardwerk.’

Waardig sterven

Zuster Leontine, de toenmalige directrice van het Sint-Janshospitaal in Brussel, heeft in 1991 de allereerste palliatieve eenheid opgericht voor terminale patiënten die niet thuis konden blijven. Distelmans noemt dat een baanbrekend initiatief. ‘Doodgaan overkomt ons allemaal. Het is vreemd dat dit geen verplicht vak is aan de hogescholen en universiteiten, behalve aan de VUB. De meeste artsen weten niet hoe ze moeten omgaan met het levenseinde van patiënten en hoe ze waardig sterven concrete inhoud kunnen geven. Laat staan dat ze weten hoe ze de euthanasiewet moeten toepassen.’

20 jaar LEIF

Daarom is LEIF (LevensEinde InformatieForum) gestart met een vijfdaagse opleiding voor artsen, verpleegkundigen, psychologen, maatschappelijk assistenten en andere zorgverleners. Inmiddels bestaat LEIF 20 jaar en vind je palliatieve teams in verschillende woonzorgcentra en ziekenhuizen. ‘Er is een hulplijn voor wie vragen heeft over het levenseinde. Om informatie dichter bij de burger te brengen, is er naast ons hoofdkwartier in Wemmel in elke provincie een LEIF-punt. LEIF bracht LEIFPLAN uit, dat informatie geeft over wat je vooraf kunt plannen met wilsverklaringen. De brochure bevat een 5-tal wilsbeschikkingen conform met de wetten. Ze is gratis in elke apotheek te verkrijgen. Voor complexe vragen over het levenseinde kunnen mensen in ons expertisecentrum TOPAZ terecht bij professionelen uit meerdere disciplines.’

Gerard Hautekeur

EN

A lifelong advocate for a dignified end

‘Belgium has every reason to be proud of its record on this score, as it is the only country in the world where patient rights, palliative care, and euthanasia are enshrined in law,’ says professor Wim Distelmans. He is the driving force behind the Dignified End-of-Life Care Centre of Expertise, the only one of its kind in Belgium and Europe. He is now sounding the alarm because the palliative home care sector is in dire straits and needs additional funding in the short term. A member of the palliative care support team at Brussels University Hospital, the 71-year-old oncologist, has been a staunch advocate for palliative care and a dignified end of life throughout his career. Our interview with him took place at the TOPAZ day centre in Wemmel, which is home to several organisations lending support to terminally ill people and helping to preserve their dignity during their last days.

BUURTEN is een uitgave van het gemeenschapscentrum de Boesdaalhoeve en vzw ‘de Rand’. Buurten komt tot stand met de steun van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en de provincie Vlaams-Brabant. **REDACTIERAAD** Jan Decuypere, Gerald Dichtl, Greet Lebleu, Anne Sobrie, Hanne Thijs, Liesbet Vermaelen, Heidi Wauters **VORMGEVING** heartwork.be, **FOTOGRAFIE** Tine De Wilde, **DRUK** Drukkerij Van der Poorten **EINDREDACTIE** Guy Bourgeois, Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel, guy.bourgeois@derand.be **HOOFDREDACTIE** Geert Selleslach, 02 456 97 98, geert.selleslach@derand.be **REDACTIEADRES** GC de Boesdaalhoeve, Toekomstlaan 32 B, 1640 Sint-Genesius-Rode, tel. 02 381 14 51, info@deboesdaalhoeve.be, www.deboesdaalhoeve.be **VERANTWOORDELIJKE UITGEVER** Jo Van Vaerenbergh, Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel. Buurten wordt ondersteund door de afdeling Sint-Genesius-Rode/Beersel van de Orde van den Prince. **ARCHIEF** Je vindt deze editie en het volledige archief van buurten op de website www.deboesdaalhoeve.be.

FSC
www.fsc.org
MIX
Papier | Ondersteunt verantwoord bosbeheer
FSC® C105085

BEELD

uit Rode

Hier moet je zijn.
Activiteiten en evenementen
voor groot en klein.

de Boesdaalhoeve
Tekst en beeld: Hanne Thijs